

בבית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי צפון

בפני:

סא"ל אחסאן חלבי - אב"ד

רס"ן מיכל אמברס-שחר - שופטת

סרן שאול דרהין - שופט

בעניין: התובע הצבאי

(ע"י ב"כ, סרן יאיר מתוק)

נגד

ב/XXX טוראי ח' מ'

(ע"י ב"כ, עו"ד ואסים דאהר)

הכרעת - דין

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של גניבה בידי עובד ציבור, לפי סעיף 390+
29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים
הנוספים.

ניתנה היום, 7 במרץ 2017, ט' באדר התשע"ז, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופטת

אב"ד

שופט

גזר - דין**ההרשעה**

הנאשם, טוראי ח' מ', נותן את הדין בגין עבירה של גניבה בידי עובד הציבור, לפי סעיפים 390 + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על כך שבתקופה שבין חודש מרץ 2014 לחודש מרץ 2015, בהיותו נהג משאית בצה"ל, נהג להיפגש מדי מספר שבועות עם אזרח, שזהותו לא ידועה, כדי לגנוב דלק ממשאיות צבאיות, בהן נהג. הנאשם והאזרח קבעו להיפגש במקומות מבודדים, כשבסמוך למועד הפגישה, תדלק הנאשם את מיכל הדלק של המשאית במלואו, ובפגישה נשאב הדלק בדרך לא ידועה במדויק. בתמורה, קיבל הנאשם סך של מאות שקלים חדשים בגין כל גניבה. סך הכל גנב הנאשם דלק בכחמש-עשרה הזדמנויות, בהיקף כולל של כ- 2,500 ליטר דלק ששווים 14,000 ש"ח.

החקירה נגד הנאשם החלה, כך עולה ממסמך "הפרטים הנוספים", בעקבות קבלת מידע מודיעיני שהחשיד אותו בגניבת דלק. הנאשם שיתף פעולה בחקירה והודה במיוחס לו. עוד צוין, כי הנאשם הוחזק במעצר בגין החקירה למשך יומיים.

עמדות הצדדים

לאחר הצגת הראיות לעניין העונש, השמיעו בפנינו הצדדים את עתירותיהם לעניין העונש. ייאמר מיד, כי הן המאשימה והן ההגנה עתרו להטלת עונש **מאסר לריצוי בפועל אשר ירוצה בדרך של עבודות צבאיות**, לצד עונשים נוספים, אולם המחלוקת הייתה לגבי **משך המאסר**. המאשימה עתרה להטלת עונש של מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות למשך שישה חודשים ואילו ההגנה ביקשה להסתפק בעונש מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות לתקופה בת חודש-חודשיים.

דיון והכרעה

על הערך החברתי בעבירה של גניבה על ידי עובד ציבור נאמר: "מעשי גניבה בידי עובד הציבור **חמורים הם**. ממלא תפקיד ציבורי, המנצל את מעמדו ותפקידו ושולח ידו באופן שיטתי ברכוש הציבור – מפר למעשה את חובתו כלפי הציבור, מועל מעילה חמורה באמון הציבור ופוגע בטוהר המידות של השירות הציבורי." (ע/33/12 **רס"ם עופר קיסוס נ' התצ"ר** (20.11.2012), פסקה 42).

עניין לנו כאן בנאשם אשר ניצל את תפקידו, וכן את האמון שניתן בו, כנהג משא כבד, ופעל במספר הזדמנויות להעביר דלק לידי אזרח, ללא רשות, מתוך בצע כסף, כאשר בסך הכל הועברו על ידו מאות ליטרים של דלק במספר לא מבוטל של הזדמנויות, בשווי גבוה.

רמת הענישה של בית הדין הצבאי לערעורים קבעה כי ככלל יש להטיל ענישה של **מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית** כעונש שיכול לעמוד בהלימה עם חומרת המעשים, כאשר משך המאסר, כידוע, הוא פועל יוצא של הנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה (ראו את ע/24/04 טור' א' א' נ' התצ"ר (4.04.2004), ע/19/05 התצ"ר נ' רס"ר בנימין בוכריס (20.04.2005), ע/101/05 התצ"ר נ' רס"ל אריאל הרשטיק (22.09.2005), ע/78/06 התצ"ר נ' רב"ט שלומי חסן (16.07.2006), ע/8,9/08 רס"ל לירון אהרון נ' התצ"ר (27.02.2008), ע/27/11 התצ"ר נ' רס"ב זאהי מוקלד (7.04.2011)).

לפני קצת למעלה משנה, ובמסגרת פרשיה זו, אושר עונשו של סמ"ר חסן עלי, אשר הורשע על סמך הודאתו בעבירה דומה של גניבה בידי עובד הציבור, לפי סעיף 390 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על כך, שבדרך דומה, גנב דלק מרשות הצבא, במספר הזדמנויות, בסך כולל של 3,000 ליטרים בשווי של כ-14,000 ש"ח וכן בעבירה של הוצאת רכוש מרשות הצבא, לפי סעיף 77(א)(1) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1977, אשר עמד על ארבעה וחצי חודשי מאסר לריצוי בפועל, חודשיים מתוכם בכליאה ממשית והיתרה, בדרך של עבודות צבאיות, מאסר מותנה, הורדה לדרגת טוראי, קנס ופיצויים (ע/53/16 סמ"ר עלי חסן נ' התביעה הצבאית הראשית (25.09.2015)). פסק דין זה עמד בבסיס טיעוני הצדדים לעניין העונש בפנינו.

בית הדין הצבאי לערעורים מצא לקבוע באותו עניין את הדברים הבאים:

"לפנינו עוד מקרה של ניצול מעמד ותפקיד בצבא, ומעילה באמון המפקדים לשם הפקת רווחים אישיים. מעשיו של המערער מהווים פגיעה ממשית באמון הציבור בטוהר המידות ובניקיון כפיהם של המשרתים בצבא. היקף המעשים, משך התקופה שעליה נפרסו, התכנון שקדם להם, האופן השיטתי בו בוצעו, החבירה לאדם נוסף, והרווחים שהופקו בעקבותיהם – כול אלה מלמדים על החומרה הכרוכה במעשים ועל מידת הפגיעה באינטרס החברתי בגינם".

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, יצוין כי הנאשם תכנן את המעשים, בכך שמילא את מיכלי הדלק של המשאיות בהן נהג לאחר תיאום עם האזרח, ונפגש עמו באזורים מבודדים להעברת הדלק, כשבגין כל הזדמנות קיבל סך של כמה מאות שקלים חדשים לכיסו. הנאשם היה זה שהוציא את המשאיות מרשות הצבא למכירת הדלק ואלמלא פועלו העבירה לא הייתה יוצאת מן הכוח אל הפועל. באשר לנזק, הרי

שמעשים מעין אלו מקימים פוטנציאל נזק לא מבוטל, גם למוכנות הצבאית, כשבמקרה דן נגרם נזק בפועל בסך של אלפי שקלים חדשים.

בנסיבות שצוינו, סברנו כי מתחם העונש ההולם של העבירה בנסיבותיה, נע בין שלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל לשבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נוספים.

לגבי העונש עצמו, נתנו את דעתנו לגילו הצעיר של הנאשם, למצבו הרפואי הנדיר ולנסיבותיו מבית, לצד הרשעתו בעבירה מסוג פשע, וסברנו כי מדובר בפגיעה שאינה קלה. הנאשם נטל אחריות על המעשה בחקירתו, וכך עשה גם בפני בית הדין הצבאי, אולם לא פעל לתקן את תוצאות העבירה שביצע, ככל שהדבר היה אפשרי, והוא לא השלים את שירותו הצבאי מאחר ופוטר בשל התנהגות רעה וחמורה, אם כי הוא שירת בצה"ל מכוח התנדבות.

בכל הנוגע למצבו הרפואי של הנאשם, התרשמנו כי מדובר במחלה חריגה אשר התגלתה לאחר שחרורו מן השירות הצבאי, וכי מדובר במחלה שתסמיניה חוזרים ונשנים ופוגעים בתפקוד הכללי. הנאשם אף טען כי הוא לא עבד מאז שחרורו בשל המחלה וכי הוא עתיד להיות מוכר כנכה מטעם הביטוח הלאומי. יוער, כי מצבו הרפואי של הנאשם היה זה שהוביל את המאשימה שלא לעתור להטלת עונש מאסר, כולו או חלקו, בכליאה ממשית.

באשר למצב המשפחתי, הרי שניכר כי מדובר במשפחה קשת יום כאשר אביו של הנאשם ריצה עונש מאסר בכליאה למשך שנים ארוכות והשתחרר רק לאחרונה, והמשפחה מוכרת לגורמי הרווחה בשוב בו מתגורר הנאשם, בשל מצב סוציו-אקונומי "ירוד ביותר".

עניין חשוב נוסף, הוא השיהוי בהגשת כתב האישום לעומת מועד ביצוע העבירות, בפרט כאשר הנאשם הודה בחקירה במיוחס לו, וכן נושנות המעשים נכון להיום. סוגיה זו היא בעלת חשיבות רבה בבוא בית הדין לערוך את האיזון בין השיקולים השונים.

בנסיבות הכוללות, ובאיזון שבין חומרת המעשים וצורכי ההלימה וההרתעה מחד, לבין הנסיבות האישיות והמשפחתיות ויתר הנסיבות לקולה מאידך, הגענו לכלל מסקנה כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם ברכיב הענישה העיקרי על חמישה חודשי מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות, כאשר מובן כי לדעתנו לא היה מקום לחרוג מהמתחם שנקבע לעיל, משאין הצדקה לכך. מסקנה זו מתבקשת לטעמנו מהנסיבות הקשורות בנאשם, בפרט מצבו הרפואי, וכן מחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, והכל בשים לב לכך שבסופו של יום מדובר בעונש מאסר שאינו בכליאה ממשית, אלא במאסר בעבודות צבאיות, בתנאי יחידה פתוחה.

לעניין הקנס, סברנו כי נוכח הנסיבות מבית, ומאחר והנאשם אינו עובד בשל מצבו הרפואי, יש להקל עמו במידה מסוימת.

על כן, ולאור כל אשר הובא לעיל, מצאנו להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות, בתנאים שנקבעו בחוות דעתה של רמ"ד שיקום במקמצ"ר, וזאת החל מיום 2/4/2017 בשעה 11:00.

ב. עונש מאסר מותנה בן 8 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור כל עבירה שיש בה יסוד של שליחת יד ברכוש הזולת, הפרת אמונים או מרמה.

ג. קנס כספי בסך 2,000 ש"ח שישולם בחמישה תשלומים חודשיים עוקבים ושווים החל מיום 1/5/2017 על פי שוברים שימסרו על-ידי מזכירות בית הדין.

זכות ערעור כחוק

ניתן והודע היום, 28 במרץ 2017, א' בניסן התשע"ז, בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט	אב"ד	שופט
העתק רס"ן ק'	נכון רחלי בית	מהמקור עמוס הדין

נערך על ידי ע.ס.
בתאריך 30/03/17
חתימת המגיה: